

Arbetsrelaterad dödlighet

Kunskapssammanställning 2019:1

Arbetsrelaterad dödlighet – delrapport 1

Beräkning av antalet dödsfall 2016 uppdelat på olika exponeringar i arbetet

Martin Andersson
Lisbeth Slunga Järvholm
Bengt Järvholm

Kunskapssammanställning 2019:4

Arbetsrelaterad dödlighet – delrapport 2

Framtida effekter av dagens arbetsmiljö

Arbetsrelaterad dödlighet

Kunskapsmanställning 2019:1
Arbetsrelaterad dödlighet
– delrapport 1

Beräkning av antalet dödsfall 2016 uppdelat på olika exponeringar i arbetet

Arbetsrelaterade dödsfall i Sverige
– arbetsrelaterad dödlighet i cancer, hjärt-kärlsjukdomar och lungsjukdomar i Sverige

Kunskapsöversikt

Rapport 2010:3

Kunskapsmanställning 2019:4
Arbetsrelaterad dödlighet
– delrapport 2

Framtida effekter av dagens arbetsmiljö

Arbetsrelaterad dödlighet

Arbetsrelaterade dödsfall i
Sverige

– arbetsrelaterad dödlighet i cancer,
hjärt-kärlsjukdomar och lungsjukdomar
i Sverige

Kunskapsöversikt

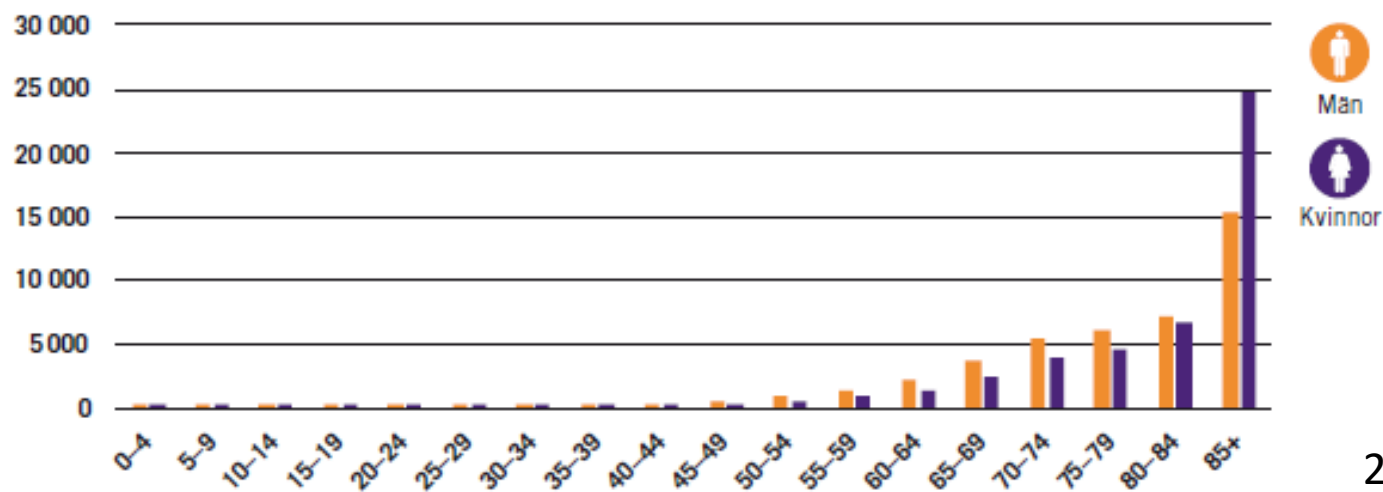
Rapport 2010:3

Dödsorsaker (hjärta/kärl, cancer, lungsjukdomar)

15-74 år

Ca 800 dödsfall/år

Figur 3. Antal avlidna kvinnor och män i Sverige 2016 uppdelat i åldersgrupper.

2 av 3 avlidna är 75+ år

Genomsnittlig ålder vid dödsfall

Kvinnor ca 85 år

Män ca 80 år

(gäller 15+ år)

Arbetsrelaterad dödlighet

Arbetsrelaterade dödsfall i Sverige

– arbetsrelaterad dödlighet i cancer, hjärt-kärlsjukdomar och lungsjukdomar i Sverige

Kunskapsöversikt

Rapport 2010:3

Dödsorsaker (hjärta/kärl, cancer, lungsjukdomar)

15-74 år ca 800 dödsfall/år

Ca 3 000 arbetsrelaterade dödsfall/år

Arbetsrelaterad dödlighet

Kunskapsammanställning 2019:1
Arbetsrelaterad dödlighet
– delrapport 1
Beräkning av antalet dödsfall 2016 uppdelat på olika exponeringar i arbetet

Gårdagens + dagens

Kunskapsammanställning 2019:4
Arbetsrelaterad dödlighet
– delrapport 2
Framtida effekter av dagens arbetsmiljö

Dagens

Exponeringar

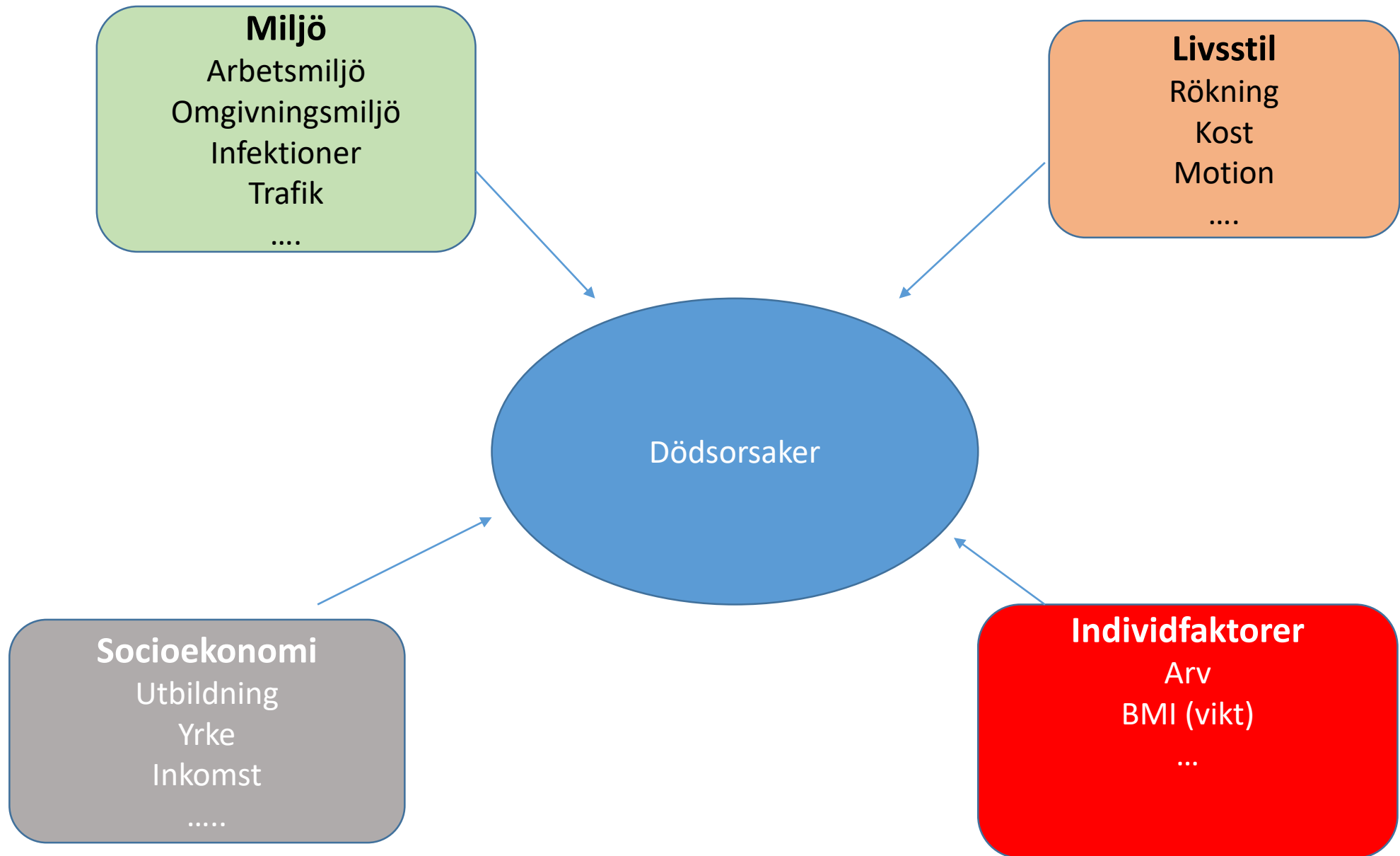
15+ år

~~4000+ dödsfall~~

Exponering

- Damm
- Kvarts
- Motoravgaser
- Radon

Arbetsrelaterad dödlighet

Kunskapsammanställning 2019:1
Arbetsrelaterad dödlighet
– delrapport 1
Beräkning av antalet dödsfall 2016 uppdelat på olika exponeringar i arbetet

Gårdagens + dagens

Kunskapsammanställning 2019:4
Arbetsrelaterad dödlighet
– delrapport 2
Framtida effekter av dagens arbetsmiljö

Dagens

Exponeringar

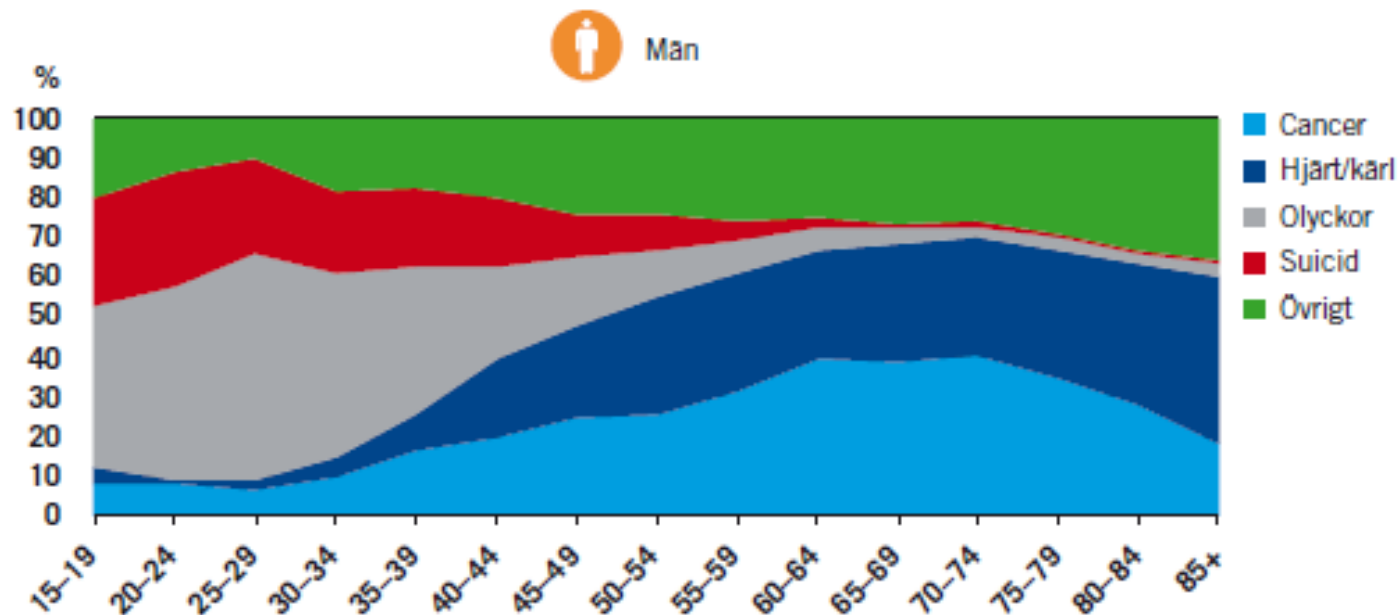
Förebyggande insatser

Visst kan man - asbest

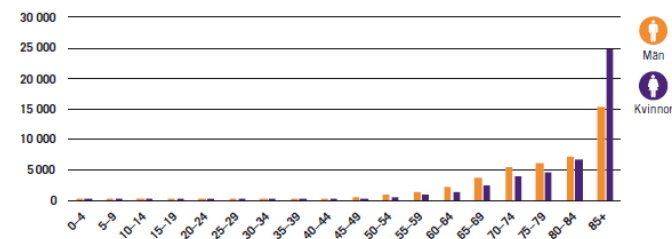
250 – 300 dödsfall/år → 0 dödsfall/år

Dödsorsaker - åldersberoende

Olika mått

- Antal döda
- Förlorade levnadsår
- DALY

Faktorer

Organisatoriska och sociala

- Stress
- Oregelbunden arbetstid/skift/natt
- (Kränkande särbehandling)

Olyckor

Kemiska

- Damm
- Asbest
- Kvarts
- Motoravgaser
- Svetsrök
- Nanopartiklar
- Passiv rökning

Ergonomiska

- *Fysiskt tungt arbete*
- (Sittande)

Fysikaliska

- Joniserande strålning - Radon
- *Hörselskadande buller*

Biologiska

- (Infektioner)
- Organiskt damm

Hur?

Direkt mätning

- Dödsolyckor
- Stendammslunga
- Hypersensitivitetspneumonit
- Mesoteliom

Studier (epidemiologi)

- Motoravgaser
- KOL (damm)

Beräkning

- Andel exponerade
- Relativ risk (ur tidigare studier)

Levins formel

Varför mäta arbetsrelaterad dödlighet?

- Förstå betydelsen av eventuella insatser – prevention
 - Vilka områden
 - Vem påverkas
 - Prioritera (t ex de som utsätts för många riskfaktorer)
- Övervaka arbetsmiljön??
 - Bättre att mäta “miljön”
 - Dödsolyckor (?)
 - Sjukdomar
- Visa på kunskapsluckor

15-49 år

Faktor	Antal arbetsrelaterade dödsfall per år		
	Kvinnor	Män	Totalt
Ölycksfall	2,0	14,0	16,0
Stress	1,8	6,8	8,6
Skiftarbete	6,0	4,7	10,7
Damm (KOL)	0,3	0,2	0,5
Asbest	1,3	2,9	3,2
Kvarts	0,1	1,5	1,6
Motoravgaser	1,6	4,9	6,5
Svetsrök	0,3	0,6	0,9
Passiv rökning	0,6	2,0	2,6

50-64 år

Faktor	Antal arbetsrelaterade dödsfall per år		
	Kvinnor	Män	Totalt
Olycksfall	2,0	14,0	16,0
Stress	13,3	43,1	56,4
Skiftarbete	22,6	31,0	53,6
Damm (KOL)	12,5	7,4	19,9
Asbest	9,8	22,1	31,9
Kvarts	1,3	15,5	18,8
Motoravgaser	14,3	40,2	54,5
Svetsrök	2,5	4,7	7,2
Passiv rökning	4,9	14,1	19,0

50-64 år – osäkrare samband

Faktor	Totalt
Hörselskadande buller	63,3
Ihållande fysiskt tungt arbete	157,3

“Dagens arbetsmiljö - dödlighet”

Ökat

- Stress

Oförändrat?

- Dödsolyckor
- Nattarbete/skiftarbete
- Motoravgaser
- Fysiskt tungt arbete
- Organiskt damm
- Nanopartiklar

Minskat?

- Passiv tobaksrök
- Damm
- Kvarts
- Svetsrök
- Hörselskadande buller
- Joniserande strålning

Minskat kraftigt

- Asbest